

ULFSAK-REBASED: Rebase-Reinu poega Rebase-Rihot kehastab Lembit Ulfsaki poeg Juhan Ulfsak

Mõmmi lapsed õpivad karuaabitsast tähti

Selges eesti keeles “Mõmmi ja aabits” esietendub 6. septembril Eesti Televisioonis

“Ma pole mingi Mõmmi, vaid koolidirektor Madis,” ütleb Ivo Eensalu häälega solvunud karu Karuvanaemale, kes teda ikka nagu last kantseldab. Mõmmibeebiga mängivast jõmmist on saanud täiskasvanu, kellel on kaks tütart.

Madis paneb jala tähtsalt toolile, et suurem paista. Järi läheb ümber. “Uuesti,” hüüab lavastaja Kaarel Kilvet ETV esimeses stuudios. Möödunud nädalal algas 18-osalise lastesaate “Mõmmi ja aabits” uute osade salvestamine. Eetrisse peaksid need jõudma 6. septembrist.

“Mulle jääd sa alati Mõmmiks, nagu laud jääb lauaks ja tool jääb tooliks, direktor võid sa olla teistele koolis,” teatab Karuvanaema ja mõmmilapsed taovad käppasid kokku.

“Oi-oi, taevas hakkab selgeks minema,” kostab flegmaatiliselt kiiktoolist, kus kiilakas karuvanaisa lehte loeb. “Seelgeks minema.” Hääl on Tõnis Rätsepal nagu kõuemürin.

Täiskasvanud teavad laule peast

Mõmmi oma perega võtab linupetet ja ajab osa müslit põrandale. Karu-Kati õpetab koolis matemaatikat ja emakeelt, aga Mõmmi on direktor ja lauluõpetaja.

Pool telemaja on lapsed või lapselapsed kohale toonud. “Sinu ema ja tädi teadsid kõiki neid laule peast,” seletab vanaema koolieelikust lapselapsele. See vaatab karusid arusaamatult. Küll ema ja isa ja tädi ta õigeks ajaks teleri ette sokutavad. Järgmine delegatsioon koosneb juba kolmest lapsest, emast ja isast.

“Tekst nagu Kivirähkil,” itkitab noormees, kes end muidu lapsemeelseks ei tunnistas. Näitlejad lustivad ka silmanähtavalt. “Sul on kõrv kaadris,” röögatab keegi. Kõrv kaob ära.

“Ja minu mõmmibeebi on minu sarnane, nii armas väike karu – muuh, pehme karvane,” lõõritab keegi täiskasvanu koridoris. Näib, nagu oleks karupere helgest elurõõmest nakatunud terve maja.

“See on juba kolmas Mõmmi-Beebi,” tunnistab kunstnik. Vanadest dekoratsioonidest pole midagi järel. Ega keegi siis selle peale tulnud, et neid võiks kunagi üldse vaja minna.

Mõmmi kestab isast pojani

Toimetaja Diana Lorents on teinud Heljo Männi Mõmmilugudele järke kirjutama ahvatledes panuse tugevale kaardile. Tulgu teistelt kanalitelt samal ajal või sulakulda, Mõmmi vaatavad nii väikesed kui ka suured. Mõmmilugusid on telemajas lasteadeade tarvis ümber võetud veel praegugi.

“Me ei või hiljaks jääda,” ütleb Kati. “Hiljaks jääda ei tohi esimesel päeval ega teistel

Mõmmist (Ivo Eensalu) on saanud asjalik koolidirektor Madis (paremal), kelle abikaasa Karu-Kati (Ene Järvis) annab koolis matemaatika- ja emakeeletunde.

3 X RAUNO VOLMAR

Eesti Päevalehe
reportaaz

päeval. Hiljaks ei tohi kunagi jääda,” teatab Madis tähtsalt.

“Emake,” hüüab tähtis koolidirektor Madis ja annab emale musimopsu, enne kui kooli juhatama vudib. “Mina tahan

ka emale musi anda,” teatab Karu-Kati Ene Järvis häälega. “Miks ainult Ivo naljad läbi lähevad.”

“Ämmale siin musi andma,” noomib Madis ja mopsutab emmet mitu duublit. Karu-Kati vaatab mõru näoga pealt. Seitsmenda ebaõnnestunud duubli ajal viskab Mõmmi suure vihaga portfelli maha. “No ei saa nüüd käima,” ütleb ta. “Vanasti küll

midagi sellist ei olnud.” Karuvanaisa laul musides kõmiseb stuudios jälle mõned hetked varem.

Käokell seinal hakkab paaniliselt kukkuma – vähemalt paarkümmend korda. Sinise ja roosa tutiga karuplikad Mõmmi-Mai ja Mõmmi-Mari söögilaua ääres tõstavad maskid üles. Sealt alt tulevad välja läbimärjad Piret Kalda ja Liisa Aibel.

Õnneks tuleb paus ja märjad karud pääsevad Värska veejuurde. Märjad salvrätid lähevad samuti hästi peale. Karumaskid tilguvad seestpoolt veest.

“Oh, ei tea, mis sellest tuleb, kui avastatakse, et kõik ei ole nii kui vanasti,” ohkab kunstnik Gunta Randla. Tema esimesed karupead olid madala karvaga ja mõeldud must-valges televisioonis näi-

Karvased karukostüümid on iga stseeni järel läbi higistatud. Mõmmi-Mari (Piret Kalda) ja Karuvanaema (Katrín Karisma) on karupead tuulduma pannud.

Karuvanaisa (Tõnis Rätsep, pildil) loob lapse- lastele Mõmmi- Maile ja Mõmmi- Marile minikooli, kus ajalehekee- les ei räägita, vaid loetakse karuaabitsat.

tamiseks. Peagi värvis ta need üle.

Nüüd on mõmmid täiesti uued. Karuvanaema (Katrín Karisma) ja Karuvanaisa (Tõnis Rätsep) on täiesti halled. Vanaisa on suisa kiilakas. Karu-Kati ja Karu-Madis on kenasti tumepruunid. Nende mõmmiplikad heleda lakaga.

“Selle ma tõin Londonist,” näitab Gunta Randla uhkelt oranže rebasepäid. Vanasti ei saanud Rebase-Reinu mänginud Lembit Ulfsak rahulikult rannas käia. Lapsed käisid ja kilkasid, et oi, sellel onul on Rebase-Reinu põlved.

Rebase-Rein sai pikad püksid jalga

“Nüüd on Reinul pikad kalifeed,” selgitab kunstnik. “Aga Juhan Ulfsaki Rebase-Rihol on lühikesed püksid ja jalad on tal sama peenikesed ja põlved sama kondised kui isal.”

Ilmselt saaks “Mõmmi ja aabitsa” järglastest kirjutada ka perekonnaõpetustliku seriaali, sest Jänku-Juta (Maria Klenskaja) poeg Jänku-Janek Indrek Sammuli kehastuses ja Rebase-Reinu poeg tunduvad olevat kõigi märkide järgi vallaslapsed.

“Mina tahan Jänku-Juta Ka-

ru-Matiga paari panna ja karujänese teha,” seletab kunstnik, kellel just baleriinist jänese saatus südamel on. “Kaua sa neid karusid ikka teed – palju saab,” ütleb kunstnik.

“Karu-Mati võiks küll välja ilmuda,” lausub lavastaja. Kohe läheb lahti elav pakkumine. Mõmmitüdrukute onu võiks olla Venemaal metsamüüja või Lätimaal karu, kes kingitustega külla tuleks, leiavad näitlejad.

“Orava-Olga võiks ka paaris seerias läbi käia,” lausub lavastaja. “Mina mäletan seda Olgat küll,” lausub ta.

Üks uus tegelane on ka – graatsiline kepslev klatšimoor Hirve-Hilla (Laine Mägi). Hündikutsikate saatus on veel lah-tine.

“Kuule, võta õige meie mõmmi vana aabits välja ja hakka karvarullidele A-tähte õpetama,” ütleb vanaema, kes lubab selleks ajaks üllatuse küpsetada. “Küll siis Madis ja Kati löövad käppasid kokku.”

“Käpp tuleb panna silmade ette ja siis hakkab täht ümber pea päripäeva ja vastupäeva pöörlema ja jääb pähe,” lausub Karuvanaisa. Terve tähestik on veel ees. Koos turvalise ja meeliülendavalt sõbraliku elustiiliga.